

Mestská časť Bratislava – Lamač

Materiál na rokovanie
miestneho zastupiteľstva
m. č. Bratislava - Lamač
dňa 11. 04. 2013

11)

Stanovisko k protestu prokurátora zn. Pd 76/12 – 11 zo dňa 13.01.2013 proti VZN č. 2/2008, ktorým sa zakazuje používanie a predaj alkoholických nápojov

Predkladá:

Ing. Peter Šramko
starosta

Materiál obsahuje:

1. návrh na uznesenie
2. dôvodová správa
3. stanovisko MR
4. protest prokurátora
5. stanovisko AK k protestu

Zodpovedný:

Ing. Pavol Baxa
prednosta

Spracovala:

JUDr. Irena Krajčovičová
samostatný odborný referent OÚ

Bratislava, apríl 2013

1.
Návrh na uznesenie
miestneho zastupiteľstva č./2013/VI
Mestskej časti Bratislava - Lamač
zo dňa 11. 04. 2013

k protestu prokurátora zn. Pd 76/12-11 zo dňa 13.01.2013 proti VZN č. 2/2008, ktorým sa zakazuje používanie a predaj alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach na území mestskej časti Bratislava Lamač

miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava – Lamač

A. vyhovuje

protestu prokurátora zn. Pd 76/12-11 zo dňa 13.01.2013 proti VZN MČ Lamač č. 2/2008 zo dňa 26.06.2008, ktorým sa zakazuje používanie a predaj alkoholických nápojov na území Mestskej časti Bratislava Lamač v celosti.

- s pripomienkami
- bez pripomienok

2.
Dôvodová správa

Dňa 17.01.2013 bol Mestskej časti Bratislava Lamač z Okresnej prokuratúry Bratislava IV (ďalej len „OP BA IV“) doručený protest prokurátora zn. Pd 76/12-11 zo dňa 13.01.2013 proti VZN MČ Bratislava Lamač č. 2/2008 zo dňa 26.06.2008 (ďalej len „VZN“) z dôvodu, že podľa názoru uvedeného orgánu štátnej správy citovaným VZN bol porušený zákon. OP BA IV v podanom proteste namieta skutočnosť, že predmetné VZN vychádza zo zákona č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 219/1996 Z. z.“), pričom tento zákon bol novelizovaný zákonom č. 214/2009 Z. z., avšak podľa názoru OP BA IV zmeny obsiahnuté v novele zákona č. 219/1996 Z. z. nie sú zapracované do protestom prokurátora napadnutého VZN. OP BA IV v proteste zn. Pd 76/12 – 11 namieta nasledovné nedostatky :

- a) V texte VZN v § 1 ods. 1 je prevzatá definícia pojmu „alkoholický nápoj“ zo zákona č.219/1996 Z. z., pričom podľa názoru OP BA IV preberanie zákonných úprav do VZN je neprípustné.
- b) VZN upravuje problematiku, ktorá je nad rámec zákona (ide o to, že predmetné VZN obsahuje ustanovenie, na základe ktorého kontrolu VZN môžu uskutočňovať na základe poverenia aj zamestnanci MÚ).
- c) Uvedenie nesprávneho postupu a zákonných ustanovení o ukladaní sankcií a ich výšky v prípade porušenia VZN, podľa OP BA IV zákon ani MČ Lamač nezmočňuje, aby sankcie za priestupok riešila formou VZN (vo VZN sa uvádza, že v prípade jeho porušenia ide o priestupok, za ktorý sa ukladá fyzickým osobám sankcia 33 €,

právnickým osobám od 166 € do 664 €, pričom podľa zákonnej úpravy vo všeobecnej rovine za porušenie VZN je možné uložiť sankciu pokuty až do 6. 638,- € (je upravená len horná hranica, a to v inej výške).

- d) Podľa názoru OP BA IV MČ Lamač tým, že ustanovila zákaz predaja a podávania alkoholických nápojov v čase od 05.00 hod. do 03.00 hod. nasledujúceho dňa vytvorila novú skutkovú podstatu priestupku, čo je v rozpore so zákonom.
- e) OP BA IV ďalej namieta skutočnosť, že MČ Lamač tým, že upravila výnimku (vo VZN sa uvádza, že zákaz požívania alkoholu sa nevzťahuje na organizovanie kultúrnych akcií a pod.) porušila zákon, pretože podľa jej názoru MČ nie je oprávnená určovať výnimky z generálneho zákazu predávania alebo podávania alkoholických nápojov v rozsahu určenom zákonom.

Vzhľadom na to, že podľa zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v platnom znení MČ Lamač je povinná do 30 dní od doručenia protestu (dňa 17.01.2013 MČ Lamač bol predmetný protest doručený) prejednať protest a prijať rozhodnutie, či protestu vyhovie v celosti, ale z časti, alebo nevyhovuje, predmetný materiál bol predložený na rokovanie MR dňa 31.1.2013 a následne na rokovanie MZ dňa 14.02.2013. Miestna rada síce odporučila vyhovieť protestu prokurátora, avšak MZ uznesením zn. 10/2013/VI zo dňa 14.02.2013 predmetný protest neprerokovalo s tým, že požiadalo MÚ predložiť uvedený materiál opätovne na rokovanie na nasledujúce MZ spolu s právnou analýzou a návrhom nového VZN. Na základe uvedeného MÚ požiadala Advokátsku kanceláriu, ktorá externe pre MÚ právne služby poskytuje, o spracovanie požadovaných materiálov, ktoré Vám v prílohe tohto materiálu predkladáme. **Vzhľadom na to, že z predmetnej právnej analýzy vyplýva že doteraz platné VZN o zákaze používania alkoholických nápojov v MČ Lamač je potrebné zmeniť z dôvodov uvedených v právnej analýze** (AK sa nestotožnila s právnym posúdením námietok prokurátora len vo vzťahu k rozporu s ustanovením § 1 VZN – námietka vo vzťahu k prebratíu definícií zo zákona), **MÚ je toho názoru, že protestu prokurátora je náležité vyhovieť na tomto rokovaní MZ dňa 11.04.2013.** V súvislosti s predložením návrhu nového VZN o uvedenej problematike MÚ dodáva, že dňa 26.03.2013 bola schválená novela zákona č. 219/1996 Z. z. t. j. právna norma, z ktorej vychádza predmetné VZN, pričom zmeny vychádzajúce z novely neboli premietnuté do návrhu VZN, odporúčame MZ, aby až na základe rozhodnutia o Proteste bol návrh uvedeného VZN predložený až na nasledovné rokovanie MZ.

3.

Stanovisko MR zo dňa 26.03.2013

K bodu 7 – Stanovisko k protestu prokurátora č. Pd. 76/12 – 11 proti VZN č. 2/2008, ktorým sa zakazuje požívanie a predaj alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach

Starosta upozornil poslancov MR na zákonnú lehotu 3 mesiacov, kedy MČ musí protestu vyhovieť v zmysle zákona.

Pán starosta dal hlasovať o predložennom návrhu uznesenia.

Uznesenie č. 2/13 – Miestna rada po prerokovaní predloženého materiálu odporúča Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Bratislava – Lamač

A. vyhovieť protestu prokurátora zn. Pd 76/12-11 zo dňa 13.1.2013 proti všeobecne záväznému nariadeniu MČ Bratislava Lamač č. 2/2008 zo dňa 26.6.2008, ktorým sa zakazuje používanie a predaj alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach na území MČ Bratislava Lamač v celosti

Počet poslancov: 3

Za: 3

Proti: 0

Zdržal sa: 0

4.

Protest prokurátora zn. Pd 76/12-11 zo dňa 13.01.2013 spolu s napadnutým VZN

5.

Stanovisko AK k protestu

OKRESNÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA IV

Saratovská ulica číslo 1/A, 844 61 Bratislava 42

č.tel.: 02/20836411

č.faxu: 02/64284217

Mestská časť Bratislava Lamač

Miestne zastupiteľstvo

Malokarpatské námestie 9

841 03 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
Pd 76/12-11

Vybavuje
JUDr. Smolková

Bratislava
13.1.2013

Vec: Všeobecne záväzné nariadenie Mestskej časti Bratislava Lamač č. 2/2008 zo dňa 26.6.2008, ktorým sa zakazuje požívanie a predaj alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach na území Mestskej časti Bratislava Lamač

- **protest prokurátora** podľa § 22 ods. 1 písm. a/ bod 2, § 25 ods.1/ zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov

Podľa § 22 ods. 1 písm. a/ bod 2, § 25 ods.1 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) podávam

protest prokurátora

proti Všeobecne záväznému nariadeniu Mestskej časti Bratislava Lamač č. 2/2008 zo dňa 26.6.2008, ktorým sa zakazuje požívanie a predaj alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach na území Mestskej časti Bratislava Lamač (ďalej len „nariadenie“) v časti § 1 ods.1, § 2 ods. 3, § 3 ods.1, ods.2, § 4 nariadenia.

[Handwritten signature]

Zároveň navrhujem pre nezákonnosť zrušiť § 1 ods.1, § 2 ods. 3, § 3 ods.1, ods.2, § 4 nariadenia.

Podľa § 25 ods.2, ods.3 zákona o prokuratúre je orgán verejnej správy povinný rozhodnúť o proteste prokurátora do 30 dní od doručenia protestu.

Ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný právny predpis zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Odôvodnenie :

Miestne zastupiteľstvo Mestskej časti Bratislava Lamač uznesením č. 70/2008/V zo dňa 26.6.2008 schválilo nariadenie č. 2/2008, ktorým sa zakazuje požívanie a predaj alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach na území Mestskej časti Bratislava Lamač. Nariadenie nadobudlo účinnosť 16.7.2008.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava IV preskúmala zákonnosť uvedeného nariadenia a dospela k záveru, že ustanovenia **§ 1 ods.1, § 2 ods. 3, § 3 ods.1, ods.2, § 4 nariadenia** nie sú v súlade so zákonom.

Podľa § 6 ods.1, ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákona a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré boli

ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Podľa § 13 ods.9 písm.a) zákona o obecnom zriadení obec môže právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie uložiť pokutu do 6638 eur, ak poruší nariadenie.

Podľa § 2 ods.1, ods.2, ods.3, ods.4 zákona č. 219/1996 Z.z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov“) zakazuje sa

a) predávať alebo podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich požívanie

1. osobám mladším ako 18 rokov,

2. osobám zjavne ovplyvneným alkoholom,

3. v zdravotníckych zariadeniach s výnimkou kúpeľných liečební pre dospelých,

4. na zhromaždeniach 1) a verejných kultúrnych podujatiach 2) s výnimkou piva a vína,

5. na verejných kultúrnych podujatiach určených pre osoby mladšie ako 18 rokov,

b) podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich bezprostredné požitie vodičom,

c) vstupovať do priestorov a vozidiel verejnej dopravy osobám zjavne ovplyvneným alkoholom, ak ohrozujú alebo môžu ohroziť bezpečnosť alebo plynulosť dopravnej premávky alebo prepravy, verejný poriadok alebo vzbudzujú verejné pohoršenie.

Osoby maloleté do 15 rokov a mladistvé do 18 rokov nesmú požívať alkoholické nápoje alebo iné návykové látky a sú povinné podrobiť sa orientačnej dychovej skúške alebo orientačnému vyšetreniu testovacím prístrojom na zistenie omamných alebo psychotropných látok.

Osoby maloleté do 15 rokov sa nesmú zdržiavať bez dozoru svojich zákonných zástupcov po 21.00 hodine na verejne prístupných miestach, v ktorých sa podávajú alkoholické nápoje.

Obce môžu vo svojich územných obvodoch alebo v určitých častiach svojho územného obvodu obmedziť alebo zakázať v určitých hodinách alebo dňoch predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania, v predajniach potravín alebo na iných verejne prístupných miestach.

Podľa § 12 ods.1 až ods.6 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie, ktorá porušila zákaz, obmedzenie alebo povinnosť uvedenú v § 2 ods. 1 písm. a) a b), v § 2 ods. 2 a v § 3, môže uložiť obec pokutu od 5 000 Sk do 200 000 Sk.

Za porušenie zákazu v § 2 ods. 2 a 3 maloletou osobou môže obec uložiť zákonnému zástupcovi maloletého pokutu do výšky 33 eur.

Za porušenie zákazu v § 2 ods. 2 mladistvou osobou do 18 rokov uloží jej obec pokarhanie. V odôvodnených prípadoch uloží aj zákaz navštevovať verejne prístupné miesta a miestnosti, v ktorých sa podávajú alkoholické nápoje.

Pokutu podľa odseku 1 možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď zákaz, obmedzenie alebo povinnosť boli porušené.

Na rozhodovanie o pokutách a na ukladanie sankcií podľa odseku 3 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní; miestne príslušná je obec podľa trvalého pobytu maloletého alebo mladistvého.

Výnosy z pokút sú príjmom obce, ktorá ich uložila.

Podľa § 30 ods.1, ods.2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „priestupkový zákon“) priestupku sa dopustí ten, kto

a) predá, podá alebo inak umožní požitie alkoholických nápojov osobe zjavne ovplyvnenej alkoholickým nápojom alebo inou návykovou látkou, osobe mladšej ako osemnásť rokov alebo osobe, o ktorej vie, že bude vykonávať zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorej by mohla ohroziť zdravie ľudí alebo poškodiť majetok,

b) neoprávnene predá, podá alebo inak umožní druhej osobe škodlivé užívanie inej návykovej látky, než je alkohol,

c) sa nepodrobí opatreniu postihujúcemu nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo užívanie iných návykových látok,

d) úmyselne vyrobí lieh alebo destilát bez povolenia alebo úmyselne lieh alebo destilát vyrobený bez povolenia prechováva alebo uvádza do obehu,

e) úmyselne umožňuje požívať alkoholický nápoj alebo užívať iné návykové látky

osobe mladšej ako osemnásť rokov, ak tým ohrozuje jej telesný alebo mravný vývoj,

f) požíja alkoholický nápoj alebo užije inú návykovú látku, hoci vie, že bude vykonávať zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorej by mohol ohroziť zdravie ľudí alebo poškodiť majetok,

g) po požití alkoholického nápoja alebo o užití inej návykovej látky vykonáva činnosť uvedenú v písmene f),

h) v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil požitím alkoholického nápoja alebo užitím inej návykovej látky, vykonáva činnosť uvedenú v písmene f).

Za priestupok podľa odseku 1 písm. a), b), c), d) a f) možno uložiť pokutu do 3 000 Sk, za priestupok podľa odseku 1 písm. e) a g) pokutu do 5 000 Sk a za priestupok podľa odseku 1 písm. h) do 10 000 Sk; zákaz činnosti do šiestich mesiacov možno uložiť za priestupok podľa odseku 1 písm. f), do jedného roku za priestupok podľa odseku 1 písm. g) a do dvoch rokov za priestupok podľa odseku 1 písm. h).

Podľa § 48 priestupkového zákona priestupkom proti verejnému poriadku je porušenie aj iných povinností než uvedených v § 47, ak sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane všeobecne záväzných nariadení obcí a všeobecne záväzných vyhlášok miestnych orgánov štátnej správy, ak sa takým konaním ohrozi alebo naruší verejný poriadok. Za tento priestupok možno uložiť pokutu do 33 eur.

Podľa § 86 písm.b) priestupkového zákona v blokovom konaní môžu prejednávať obce priestupky proti verejnému poriadku podľa § 47 a 48, priestupky proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49, priestupky proti majetku podľa § 50, ako aj priestupky proti poriadku v správe vykonávanej obcou (§ 21 ods. 1, § 24 ods. 1 písm. c), § 26 ods. 1, § 27 ods. 1 písm. b), § 30 ods. 1, § 32 ods. 1, § 34 ods. 1, § 35 ods. 1, § 45 a 46) a priestupky porušenia všeobecne záväzného nariadenia obce.

Vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami sa mestská časť dôsledne neriadila.

Zo záhlavia napadnutého nariadenia je zistiteľné, že predmetné nariadenie prijala mestská časť podľa § 6 ods.1 zákona o obecnom zriadení, teda v pôsobnosti územnej samosprávy.

Samosprávu obce zákon o obecnom zriadení v platnom znení vymedzuje v ust. § 4 ods.1 a demonštratívnym spôsobom v ust. § 4 ods.3, pod ktoré pod písm.n) patrí aj možnosť obce nariadením ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na

určitý čas alebo na určenom mieste. Na úseku ochrany pred zneužívaním alkoholických nápojov zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v platnom znení v ust. § 2 ods.4 priznáva obci právo vo svojom územnom obvode alebo v jeho určitých častiach, obmedziť alebo zakázať v určitých hodinách alebo dňoch predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov, a to v zariadeniach spoločného stravovania, v predajniach potravín alebo na iných verejne prístupných miestach.

V súvislosti s uvedeným treba konštatovať, že v nariadení uvedené ust. § 2 ods.2 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov nekorešponduje so súčasnou platnou právnou úpravou, nakoľko s účinnosťou od 4.6.2009 bolo dotknuté zákonné ustanovenie novelizované zákonom č. 214/2009 Z.z. a oprávnenia obce na úseku ochrany pred zneužívaním alkoholických nápojov sú vymedzené v ust. § 2 ods. 4 zákona.

V zmysle uvedených zákonných ustanovení je miestne zastupiteľstvo v rámci výkonu miestnej samosprávy oprávnené nariadením upraviť spoločenské vzťahy na úseku ochrany pred zneužívaním alkoholických nápojov. Zákon o obecnom zriadení v § 6 ods.1 ustanovuje, že nariadenie nesmie odporovať zákonu ani Ústave. Mestská časť je oprávnená ukladať nariadením povinnosti fyzickým a právnickým osobám na území mestskej časti, avšak len pri zachovaní ich základných práv a slobôd a len za podmienok ustanovených Ústavou a zákonom.

Zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v ust. § 2 ods.4 v znení platnom od 4.6.2009 splnomocnil obce, **aby v určitých hodinách alebo dňoch obmedzili alebo zakázali predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov**, a to v zariadeniach spoločného stravovania, v predajniach potravín alebo na iných verejne prístupných miestach.

Mestská časť v ust. § 2 ods.1, ods.2 nariadenia zakázala požívanie alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach mestskej časti v čase od 05.00 hod. do 03.00 hod. nasledujúceho dňa a na určených verejne prístupných miestach zakázala v uvedenom čase i predaj a podávanie alkoholických nápojov.

Z uvedeného zákazu však v ods.3 cit. ustanovenia ustanovila výnimky, na ktoré sa zákaz podľa ods.1 a ods.2 cit. ustanovenia nevzťahuje.

Podľa § 2 ods.3 nariadenia sa zákaz nevzťahuje na verejne prístupné miesto, na ktorom je so súhlasom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy alebo so súhlasom mestskej časti zriadené exteriérové sedenie zariadenia spoločného stravovania s obsluhou,

organizované kultúrne podujatie alebo príležitostný trh s povoleným predajom alkoholických nápojov.

Ust. § 2 ods.3 nariadenia je v rozpore s ust. § 2 ods.1 , ods.2 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov zakazujúcom predávanie alebo podávanie alkoholických nápojov napr. osobám mladším ako 18 rokov; na zhromaždeniach a verejných kultúrnych podujatiach s výnimkou piva a vína a podobne.

Mestská časť nie je oprávnená nariadením určovať výnimky z generálneho zákazu predávania alebo podávania alkoholických nápojov v rozsahu určenom zákonom.

Podľa § 3 ods.1, ods.2 nariadenia fyzická osoba, ktorá poruší toto nariadenie, dopúšťa sa priestupku proti verejnému poriadku podľa § 48 zákona o priestupkoch, za ktorý jej možno uložiť pokutu v blokovom konaní do 1.000,-Sk.

Právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie, ktorá poruší zákaz uvedený v tomto nariadení, môže starosta uložiť pokutu od 5.000,-Sk do 200.000,-Sk podľa § 12 ods.1 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov.

V súvislosti so sankciami upravenými v § 3 nariadenia treba uviesť, že pokuty a iné sankcie za porušenie zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov sú upravené v § 12 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov. Zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v ust. § 2 ods.4 nesplnomocnil obce na úpravu pokút a sankcií za porušenie zákona.

Sankcia uvedená v §3 ods.1 nariadenia sa vzťahuje na spáchanie priestupku proti verejnému poriadku podľa § 48 zákona o priestupkoch, ktorý je podľa § 86 písm.b) zákona o priestupkoch oprávnená prejednať v blokovom konaní obec (obecná polícia). Za spáchanie tohto priestupku zákon umožňuje priestupcovi uložiť v blokovom konaní pokutu do výšky 33 eur. Treba však uviesť, že podľa § 6 ods.1 zákona o obecnom zriadení, obce sú oprávnené upravovať v nariadení územnú samosprávu v rozsahu ust. § 4 ods.1, ods.3, avšak trestnoprávne postihnutia za správne delikty a priestupky nie sú výkonom územnej samosprávy. Mestská časť v rámci normotvornej pôsobnosti nie je oprávnená v nariadení upravovať sankcie za spáchanie priestupkov a správnych deliktov, pretože skutkové podstaty správnych deliktov a priestupkov sú upravené v osobitných zákonoch. Mestská časť nie je oprávnená nariadením vytvoriť „novú skutkovú podstatu priestupku“ spočívajúcu v porušení zákazu požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach v čase od 05.00 hod. do 03.00 hod. nasledujúceho dňa. Mestská časť v rámci normotvornej pôsobnosti nie je oprávnená v nariadení upravovať priestupky a s tým súvisiace ukladanie sankcie, pretože

skutkové podstaty správnych deliktov a priestupkov vrátane ukladania sankcií možno stanoviť jedine zákonom a nie nariadením (nariadenie je podzákonnou normou nižšej právnej sily).

Uvedené sa týka i ust. § 3 ods.2 nariadenia, ktoré považujem za protizákonné, nakoľko ust. § 12 ods.1 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, na ktoré sa nariadenie odvoláva, umožňuje uloženie pokuty, ale nie za porušenie nariadenia, ale za porušenie konkrétnych ustanovení zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov. Mestská časť nie je oprávnená ukladať podľa § 12 ods.1 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie pokuty vo výške od 5.000,-Sk do 200.000,-Sk za porušenie zákazu uvedeného v nariadení. Za porušenie nariadenia právnickou osobou alebo fyzickou osobou oprávnenu na podnikanie je mestská časť oprávnená jedine podľa § 13 ods.9 písm.a) zákona o obecnom zriadení uložiť takejto osobe pokutu, pričom zákon stanovuje len jej hornú hranicu vo výške 6.638 eur.

Podľa § 4 nariadenia kontrolu dodržiavania tohto nariadenia, ukladanie pokút a vyberanie pokút a prípadné oznámenie správnenému orgánu vykonávajú príslušníci Mestskej polície hlavného mesta SR Bratislavy a poverení zamestnanci mestskej časti Bratislava Lamač.

Ustanovenie § 4 nariadenia súvisí s ust. § 3 nariadenia (sankcie). Z ustanovenia § 4 nariadenia vyplýva, že mestská časť tým, že uviedla, že kontrolu dodržiavania VZN, ukladanie a vyberanie pokút môžu vykonávať na základe poverenia aj zamestnanci mestskej časti, upravila túto časť nariadenia nad rámec zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov ako i v rozpore so zákonom o priestupkoch.

Podľa § 1 ods.1 nariadenia alkoholickými nápojmi na účely tohto nariadenia sú liehoviny, destiláty, víno, pivo a iné nápoje, ktoré obsahujú viac ako 0,75 objemového percenta alkoholu.

Uvedené ustanovenie je prevzaté zo zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov (§ 1 zákona). Preberanie zákonných úprav do všeobecne záväzných nariadení je neprípustné, pretože podmienky pre ich vydávanie upravené v § 6 ods.1, ods.2 zákona o obecnom zriadení to nepripúšťajú. Miestne zastupiteľstvo pri prijímaní napadnutého nariadenia (podzákonnej normy nižšej právnej sily) fakticky hlasovalo o texte zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, a teda o prijatí alebo neprijatí textu zákona ako všeobecne záväznej právnej normy schválenej Národnou radou Slovenskej republiky .

S poukazom na uvedené je ust. § 1 nariadenia v rozpore s so zákonom (§ 6 ods.1 zákona o obecnom zriadení).

Záverom treba konštatovať, že v rámci plnenia úloh samosprávy malo Miestne zastupiteľstvo Mestskej časti Bratislava Lamač oprávnenie na prijatie napadnutého nariadenia, avšak v takom znení, ktoré by rešpektovalo zákonnú požiadavku uvedenú v § 6 ods.1 zákona o obecnom zriadení, a to, že nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Nakoľko nariadenie č. 2/2008 zo dňa 26.6.2008, ktorým sa zakazuje používanie a predaj alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach na území Mestskej časti Bratislava Lamač je v časti ustanovení § 1 ods.1, § 2 ods. 3, § 3 ods.1, ods.2, § 4 v rozpore so zákonom, navrhujem uvedené ustanovenia zrušiť, resp. zrušiť napadnuté nariadenie v celom rozsahu a následne prijať nariadenie v súlade so zákonom.

JUDr. Karin Čajková
okresná prokurátorka

STANOVISKO
vo veci protestu proti VZN č. 2/2008

VZN vo veci výkonu samosprávy musí byť v súlade s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi.

VZN pri plnení úloh štátnej správy musí byť v súlade s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. (nazývané aj ako všeobecne záväzné právne predpisy vyššej právnej sily)

V zmysle zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre (ďalej ako „zákon o prokuratúre“) je MČ BA Lamač povinná o proteste prokurátora rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

MČ BA Lamač je povinná umožniť prokurátorovi účasť na prejednaní protestu, ak o to prokurátor požiada.

MČ BA Lamač má dve možnosti :

1) VYHOVIETĚ

Ak MČ BA Lamač protestu prokurátora vyhovie, je povinná bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, napadnuté VZN zrušiť, prípadne nahradiť VZN, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

2) VYHOVIETĚ ČIASTOČNE, NEVYHOVIETĚ, alebo NEROZHODNÚŤ O PROTESTE

a) Ak MČ BA Lamač protestu prokurátora nevyhoví alebo mu vyhovie iba čiastočne, alebo v ustanovenej lehote vôbec o proteste nerozhodne, môže generálny prokurátor Slovenskej republiky podať Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov a podľa čl. 125 Ústavy Slovenskej republiky žiadať vyslovenie nesúladu VZN s právnymi predpismi vyššej právnej sily. Zdôrazňujem, že konanie na Ústavnom súde Slovenskej republiky môže začať len generálny prokurátor Slovenskej republiky.

b) Ak MČ BA Lamač nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje VZN, môže prokurátor podať na súd návrh na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia so zákonom. Ide o konanie podľa § 250zfa (správne súdnictvo) zákona č. 99/1963 Občianskeho súdneho poriadku, v rámci ktorého prokurátor žiada o vyslovenie nesúladu VZN vo veciach územnej samosprávy so zákonom a vo veciach plnenia úloh štátnej správy prokurátor žiada vyslovenie nesúladu VZN so zákonom ale aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

V prípade protestu prokurátora proti VZN č. 2/2008 by predmetom konania na súde bolo vyslovenie nesúladu VZN č. 2/2008 so zákonmi, na ktoré poukazuje prokurátor v podanom proteste z 13.01.2013 č.: Pd 76/12-11.

Účastníkmi konania na súde budú MČ BA Lamač a prokurátor. Vecne a miestne príslušný na rozhodnutie je Krajský súd v Bratislave. Rozhodnutie súdu o vyslovení súladu alebo nesúladu

VZN so všeobecne záväzným právnym predpisom vyššej právnej sily možno napadnúť odvolaním.

V zmysle zákona o prokuratúre ako aj v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení ak súd v konaní o návrhu prokurátora na vyslovenie nesúlady VZN so všeobecne záväznými právnymi predpismi vyššej právnej sily vydá rozhodnutie, ktorým vysloví, že medzi VZN č. 2/2008 a všeobecne záväznými právnymi predpismi vyššej právnej sily je nesúlad, dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu stratí VZN č. 2/2008 resp. jeho časti účinnosť.

Následne MČ BA Lamač má povinnosť do šiestich mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu (t.j. od straty účinnosti VZN alebo jeho časti) uviesť nesúladné ustanovenia alebo celé VZN do súladu so všeobecne záväznými právnymi predpismi vyššej právnej sily, ktoré boli vyslovené vo výroku rozhodnutia súdu. Za predpokladu, že by MČ BA Lamač nekonala a nesplnila si túto povinnosť, VZN resp. jeho časti uplynutím posledného dňa 6 mesačného obdobia od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu strácajú platnosť.

Aj počas súdneho konania o vyslovení nesúlady VZN so všeobecne záväznými právnymi predpismi vyššej právnej sily môže súd uznesením na návrh prokurátora dočasne pozastaviť účinnosť VZN resp. jeho časti ešte pred vynesením právoplatného rozhodnutia súdu. Takéto predčasné pozastavenie účinnosti VZN je možné len v prípade, ak by ďalšie uplatňovanie VZN č. 2/2012 mohlo ohroziť základné práva a slobody osôb alebo ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok. Dočasné pozastavenie účinnosti zaniká nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci návrhu prokurátora na vyslovenie nesúlady VZN s právnymi predpismi vyššej právnej sily alebo uznesením súdu, ak pominú dôvody, pre ktoré bola predčasne pozastavená účinnosť VZN.

Konečné rozhodnutie súdu o vyslovení nesúlady VZN s právnymi predpismi vyššej právnej sily MČ BA Lamač povinná zverejniť vyvesením na úradnej tabuli a na internetovej adrese obce, ak ju má zriadenú, alebo iným spôsobom v obci obvyklým, a to na obdobie šesť mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu. Rovnako je MČ BA Lamač povinná postupovať, ak súd rozhodnutím predčasne pozastaví účinnosť napadnutého VZN, a to až do času, kým rozhodnutie súdu nie je zrušené alebo nestratí platnosť.

Vo vzťahu k nesúlade ustanovení VZN č. 2/2008 so zákonmi, ktoré prokurátor napáda v proteste prokurátora z 13.01.2013 č.: Pd 76/12-11 uvádzame nasledovné:

K § 1 ods. 1 VZN

Máme za to, že prevzatím definície alkoholických nápojov zo zákona č. 219/1996 Z.z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb (ďalej ako „zákon č. 219/1996 Z.z.“) nedochádza k neprípustnému protizákonnému postupu. Nestotožňujeme sa s názorom prokurátora, že len v dôsledku citovania definície zo zákona je § 1 ods. 1 VZN č. 2/2008 v rozpore so zákonom. V našom návrhu VZN sme z § 1 ods. 1 vypustili „na účely tohto VZN“, nakoľko ide o zákonnú definíciu, a nie len o definíciu na účely VZN MČ BA Lamač. Avšak v tom nevidíme zásadnú pochybenie.

Nakoľko VZN vydané na základe § 2 ods. 4 zákona č. 219/1996 Z.z. bližšie upravuje podmienky predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov na území MČ BA Lamač a ustanovuje obmedzenia a zákazy predaja, podávania alebo požívania alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania, v predajniach potravín alebo na iných verejne prístupných miestach, zo samotného účelu VZN je nevyhnutné a žiaduce, aby MČ BA Lamač v texte VZN používala pojmy dané zákonom č. 219/1996 Z.z.

Z dôvodu všeobecnej záväznosti VZN, považujeme za správne, aby MČ BA Lamač odkázala na definíciu danú zákonom, ak pre text VZN má tento pojem zásadný význam a jeho ďalšie používanie sa vo VZN podrobnejšie upravuje.

VZN MČ BA Lamač pri definovaní pojmu alkoholických nápojov nedefinuje pojem v rozpore so zákonom. V texte VZN sa pod čiarou presne odkazuje na zdroj tejto zákonnej definície, preto nemožno hovoriť, že by MČ BA Lamač vytvárala záväzné definície pojmov dané zákonnou úpravou, ani že by MČ BA Lamač prevzatím zákonnej definície do textu VZN rozhodovala o texte zákona.

Zastávame názor, že aj z praxe rozhodovacej činnosti obce pri prejednávaní správnych deliktov podľa zákona č. 219/1996 Z.z. vyvstáva potreba informovať občanov o presnej zákonnej definícii pojmu alkoholický nápoj, pre požívanie, predaj a podávanie ktorých MČ BA Lamač vo VZN upravuje obmedzenia a zákazy. V praxi sa stáva, že obyvateľ MČ BA Lamač pozná časové aj priestorové obmedzenie predaja, podávania alebo požívanie alkoholických nápojov v MČ BA Lamač, avšak pácha správne delikty v dôsledku nedostatočnej znalosti pojmu alkoholický nápoj.

Sme toho názoru, že zákonné splnomocnenie dané obci a vyjadrené v § 2 ods. 4 zákona č. 219/1996 Z.z. sa neobmedzuje len na zadefinovanie presných časových úsekov a priestorov, v rámci ktorých sa zakazuje predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov, ale úmyslom zákonodarcu bolo VZN zrozumiteľne stanoviť pravidlá ochrany pred zneužívaním alkoholických nápojov platné v danej obci, vrámci čoho je nevyhnutné pracovať so zadefinovanými základnými pojmami.

Aplikujúc rovnaký prístup sme v nami pripravenom texte VZN od citovali aj všeobecný zákonný zákaz podľa § 2 zákona č. 219/1996 Z.z., a to z viacerých dôvodov. Jednak pre systematickosť úpravy, a tiež preto, že v texte VZN používame odkaz na všeobecný zákaz podľa zákona č. 219/1996 Z.z. (§ 5 ods. 4 ako aj v § 6 VZN), preto sme z hľadiska komplexnej informovanosti verejnosti považovali za vhodnejšie nie len odkázať na zákonné ustanovenie § 2 zákona č. 219/1996 Z.z. ale uviesť vo VZN jeho znenie.

V tejto súvislosti dávame do pozornosti, že napr. zákon č. 219/1996 Z.z. nepostihuje porušenie § 2 ods. 1 písm. c) zákona, preto máme za to, že práve táto povinnosť uvedená v § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 219/1996 Z.z. by mala byť súčasťou VZN, aby sa tak v zmysle § 48 zákona o priestupkoch stala priestupkom proti verejnému poriadku a mohla byť sankcionovateľná.

K § 2 ods. 3

S ohľadom na systematické zaradenia vrámci VZN č. 2/2008 je toto zákonné ustanovenie potrebné vykladať ako výnimku z časového rozsahu zákazu resp. obmedzenia definovaného v odsekoch 1 a 2 tohto uceleného paragrafu 2, na úpravu ktorého má MČ BA Lamač zákonné splnomocnenie vyjadrené v § 2 ods. 4 zákona č. 219/1996 Z.z.

Je nepochybné, že generálny zákaz definovaný v § 2 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 219/1996 Z.z. tým nie je dotknutý, a ani nami vypracovaný návrh nového znenia VZN nezasahuje do tejto zákonnej úpravy.

Aj z tohto dôvodu sme v nami pripravenom znení nového VZN o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach do § 5, kde je zadaná táto výnimka z časového obmedzenia, doplnili aj odsek 4, kde je jasne daná prednosť zákonného zákazu podľa § 2 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 219/1996 Z.z.

K § 3 ods. 1 a 2

Pre naplnenie skutkovej podstaty priestupku proti verejnému poriadku podľa § 48 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch je nevyhnutné, aby konanie, ktorým bola porušená povinnosť stanovená vo VZN, ohrozilo alebo narušilo verejný poriadok. V tomto zmysle sme upravili ustanovenie § 7 ods. 5 nami pripraveného textu VZN.

Nesprávna bola formulácia § 2 ods. 2 VZN č. 2/2008 v tom, že sa právnickej osobe alebo fyzickej osobe podnikateľovi ukladá sankcia za porušenie „zákazu uvedeného v tomto VZN“. Sankcia sa ukladá za porušenie konkrétnych zákazov a obmedzení podľa ustanovení zákona č. 219/1996 Z.z., nie VZN.

Ukladanie sankcií bolo upravené v nami spracovanom návrhu VZN aj po zohľadnení rozdelenia právomocí podľa čl. 34 ods. 3 Štatútu hlavného mesta SR Bratislavy.

V pripravenom texte VZN boli odcitované zákonné ustanovenia ohľadom ukladania sankcií za správny delikt, aby sme tak vedeli odčleniť toto sankcionovanie od ukladania sankcií za priestupok podľa § 48 zákona o priestupkoch a za porušenie VZN právnickou osobou a fyzickou osobou podnikateľom.

K § 4

Ustanovenie napadnutého VZN č. 2/2008 o ukladaní pokút mestskou políciou nemá zákonnú oporu, preto sme aj ukladanie pokút z tohto ustanovenia v novom znení VZN vylúčili a ponechali sme tam len oprávnenie kontrolovať dodržiavanie VZN a oprávnenie oznamovať porušenie VZN príslušným správnym orgánom.

Je pravda, že zákon č. 219/1996 Z.z. zveruje kontrolu dodržiavania VZN v mestskej polícii, ktorá má určité právomoci v súvislosti s ochranou pred zneužívaním alkoholických nápojov v zmysle § 5 zákona č. 219/1996 Z.z. (oprávnenie v rámci svojej pôsobnosti vyzvať osoby na vyšetrovanie na zistenie alkoholu alebo iných návykových látok). Avšak pri príprave VZN je potrebné zohľadniť súbeh viacerých právnych noriem. Na porušenie VZN o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach v MČ Bratislava – Lamač sa neaplikuje výlučne len zákon č. 219/1996 Z.z., ale čiastočne pri porušení povinností VZN je na mieste aplikácia zákona o priestupkoch. Preto ak zákon č. 219/1996 Z.z. pri vymedzení sankcií za správne delikty nespomína poverených zamestnancov MČ BA Lamač, neznamená to, že kontrolou dodržiavania VZN v rámci poverenia správnym orgánom (starostom) nie je možné poveriť zamestnancov MČ BA Lamač v záujme zistenia, či nebola naplnená skutková podstata priestupku.

Nakoľko obec, resp. v zmysle čl. 34 ods. 3 Štatútu hlavného mesta SR Bratislavy je MČ BA Lamač oprávnená ukladať sankcie za správny delikt podľa zákona č. 219/1996 Z.z., t.j. za

porušenie zákazu podľa § 3 VZN (§ 2 ods. 1 a) a b), § 2 ods. 2 a 3 a § 3 zákona č. 219/1996 Z.z.), máme za to, že MČ BA Lamač má oprávnenie kontrolovať dodržiavanie VZN.

Rovnako nakoľko podľa § 86 písm. b) zákona o priestupkoch je MČ BA Lamač oprávnená v blokovaní konaní prejednať priestupok proti verejnému poriadku podľa § 48 zákona o priestupkoch ako aj priestupok porušenia VZN MČ BA Lamač, máme za to, že na ten účel je MČ BA Lamač oprávnená kontrolovať dodržiavanie VZN.

V uvedených prípadoch MČ BA Lamač koná podľa zákona o priestupkoch (priestupok porušenia VZN a priestupok podľa § 48 zákona o priestupkoch) alebo podľa Správneho poriadku (porušenie zákazu alebo obmedzenia podľa zákona č. 219/1996 Z.z.). V zmysle oboch procesných predpisov je MČ BA Lamač ako správny orgán oprávnená začať konanie aj na základe vlastného podnetu. Práve z tohto dôvodu a na ten účel je podľa nášho názoru MČ BA Lamač oprávnená kontrolovať dodržiavanie svojich VZN.

Keď je vo všetkých spomenutých zákonných ustanoveniach správnym orgánom MČ BA Lamač, právomoc správneho orgánu vykonáva starosta, ktorý je v zmysle § 17 zákona č. 377/1990 Zb. oprávnený poveriť zástupcu starostu alebo zamestnanca mestskej časti rozhodovaním o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Poverený zamestnanec mestskej časti potom rozhoduje v mene mestskej časti v rozsahu vymedzenom v písomnom poverení.

V tomto zmysle bolo koncipované ustanovenie § 8 nami pripraveného nového znenia VZN.

Avšak vzhľadom na to, že všetky vyššie uvedené oprávnenia vyplývajú zo zákonnej úpravy, nie je potrebné, aby bolo v texte VZN osobitne konštatované, že aj zamestnanci MČ BA Lamač sú oprávnení kontrolovať dodržiavanie VZN. V záujme predchádzania problémom a prípadným nedorozumeniam pri chápaní rozsahu kompetencie „kontroly dodržiavania VZN“ sme upravili nami pripravený text VZN a vypustili sme „poverených zamestnancov MČ BA Lamač“